

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЇ ГЕНДЕРУ

Освітня програма «Психологія»

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
соціальної психології
Протокол № 14 від “23” червня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

	Загальна інформація
Назва дисципліни	Теорії гендеру
Рівень вищої освіти	другий
Викладач (-і)	Заграй Л.Д., Куравська Н.В.
Контактний телефон викладача	
викладача	Н
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	90 год.; кількість кредитів ECTS - 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	Н
Консультації	згідно розкладу

2. Анотація до курсу

Вивчення дисципліни дозволить студентам зрозуміти феномен гендеру, зокрема у психології; теорії гендеру в психології; феміністські теорії; сутність гендерних відмінностей; методологічні основи дослідження гендеру.

3. Мета та цілі курсу

Мета – розкрити значення даного курсу у структурі гендерних студій; сформувати у студентів наукове розуміння феномену гендеру на основі феміністичної методології; сформувати наукові уявлення про соціально-культурну природу гендерних відмінностей.

4. Компетентності

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК11. Здатність оцінювати та аналізувати гендерні особливості, гендерні відносини, надавати психологічну допомогу з урахуванням гендерних проблем у суспільстві.

5. Результати навчання

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми з психологічних та гендерних питань у різних сферах суспільного життя, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових, зокрема і гендерних, підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР12. Визначати гендерні особливості у психічних процесах, станах, властивостях особистості та зрозуміти причини відмінностей з метою інтерпретації та прогнозування поведінки індивіда у різних ситуаціях, зрозуміти гендерні відносини, причини гендерного розподілу у суспільстві.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття

Загальна кількість годин

Лекції

семінарські заняття / практичні / лабораторні

самостійна робота

Семестр	Ознаки навчальної дисципліни	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
	053 Психологія		Нормативний
	Тематика навчальної дисципліни		
	ТЕМА	Кількість годин лекції	семінарські самоств. роб.
	Тема 1. Історія фемінізму.		
	Тема 2. Теорії фемінізму.		
	Тема 3. Теорії гендеру в психології.		
	Тема 4. Альтернативні / Феміністські теорії гендерних відмінностей та розвитку гендерної ідентичності.		
	Тема 5. Феміністські теорії дослідження.		
	Контрольна робота		

7. Система оцінювання курсу

Загальна система
оцінювання дисципліни

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати
протягом семестру – 100.

Студент отримує 13 оцінок:

- 1) виступи на семінарських заняттях— 15 балів (по 5 балів за заняття);
- 2) написання 3-х самостійних домашніх робіт — 35 балів (10, 10 і 15 балів відповідно);
- 3) написання 5 тематичних тестів — 25 балів (по 5 балів за тест);
- 4) підсумкове тестування (контрольна робота) — 25 балів

Вимоги до письмової
роботи

Критерії оцінки письмових завдань №1-2

Оцінка **«відмінно» (9-10 балів)** - опрацьовано всі запропоновані матеріали; розкрито всі питання; практичний результат свідчить про вміння студента систематизувати зібраний матеріал, робити узагальнюючі висновки, які відповідають завданням роботи.

Оцінка **«добре» (6-8 балів)** - опрацьовано більшість джерел, але є незначні недоліки стилістичного характеру. Визначає правильно відповіді, але недостатньо аргументовано.

Оцінка **«задовільно» (3-5 балів)** - опрацьоване одне джерело, відповіді дано на 3 запитання, аналіз зроблено поверхнево.

Оцінка **«незадовільно» (1-2 бали)** - опрацьовано 1 джерело, відповідь є на 1 запитання.

Критерії оцінки письмового завдання № 3

Оцінка **«відмінно» (12-15 балів)** - включено у презентацію всі розглянуті у лекційному матеріалі теорії; представлено основні ідеї кожної теорії, яка підтверджує есенціалістське та соціокультурне

Семінарські заняття

тлумачення гендеру; узагальнюючі висновки, якісне оформлення презентації.

Оцінка **«добре» (7-11 балів)** - включено у презентацію більшість теорій; представлено основні ідеї кожної теорії, яка підтверджує есенціалістське та соціокультурне тлумачення гендеру, можуть містити неточності; узагальнюючі висновки, якісне оформлення презентації.

Оцінка **«задовільно» (3-6 балів)** - включено у 1-2 теорії; представлено їх основні ідеї; презентація може містити неточності; висновки не мають чітких узагальнень, при оформленні презентації допущені помилки.

Оцінка **«незадовільно» (1-2 бали)** - опрацьовано 1 джерело, ідеї не точні, висновки відсутні, наявність помилок у презентації.

Критерії оцінювання усних відповідей студентів.

В основу системи оцінювання знань студентів закладені наступні критерії:

- 1) повнота знань – вичерпна достатність у відтворенні інформації щодо змісту навчальної дисципліни;
- 2) адекватність знань – їх правильність, відповідність теоретико-методологічним основам науки;
- 3) усвідомленість (осмисленість) знань – розуміння смислу інформації з навчальної дисципліни та вміння його вербалізувати.

Виходячи з цього, оцінка **«відмінно»** ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань щодо головних теорій гендеру, розгляду яких були присвячені лекційні та семінарські заняття. При цьому знання повинні бути осмисленими, що проявляється у повноті та адекватності їх пояснення.

Оцінка **«добре»** ставиться за наявність у студента знань щодо більшості тем навчальної дисципліни, які передбачені навчальною програмою. При цьому знання характеризуються адекватністю, але є частково усвідомленими (студент по формі відповідає правильно, а пояснити смисл може не завжди).

Оцінка **«задовільно»** ставиться за наявність у студента фрагментарних знань навчальної дисципліни, які при цьому не завжди точно ним розуміються і недостатньо повно вербалізуються.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться за відсутність у студента знань щодо головних теорій гендеру або ж за наявність часткових знань, які він неправильно розуміє і неправильно трактує.

Умови допуску до підсумкового контролю

Для допуску студента до заліку він повинен набрати мінімум 50 балів (як сума набраних балів протягом семестру).

8. Політика курсу

Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності (списані роботи не зараховуються). Студент повинен виконувати завдання, зазначені в силабусі вчасно. За невчасно здане завдання знижується бал. Всі завдання курсу повинні бути виконаними незважаючи на причину відсутності студента на занятті. Відсутність студента на занятті позбавляє його можливості отримання балів за усну відповідь.

9. Рекомендована література

Заграй Л.Д. Теорії гендеру: Гендерні дослідження у психології : навчальний посібник. Івано-Франківськ: ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаніка”, ФОП Петраш К. Т., 2019. 264 с.

Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. К.: “К.І.С.”, 2004. 536 с.

Эллиот П., Менделл Н. Теории феминизма. – Гендерные исследования: феминистская методология в социальных науках. - ХЦГИ, 1998. с. 20.

К Кісь О. Жіноча історія як напрямок історичних досліджень: становлення феміністської методології // Український історичний журнал. №2, 2012. С. 159-172.

Заграй Л.Д. Проблематизація гендерного досвіду в психоаналізі і фемінізмі // Вісник Прикарпатського університету. Філософські і психологічні науки. Івано-Франківськ: ВДВ ЦТ, 2014. Вип. 18. С. 116-121.

Жеребкина Ирина. Притворения в современном феминизме

Г
Е

**Викладачі: Заграй Лариса Дмитрівна
Куравська Надія Володимирівна**